

NOTA INFORMATIVĂ

La proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară

Proiectul Hotărîrii Guvernului înaintat spre examinare și aprobare a fost elaborat în temeiul executării prevederilor art. nr. 12 i; 24 c; 26, 27. ale Legii nr. 111-XVI din 11.05.2006 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 98-101, art. 451) și va asigura realizarea Hotărîrii Guvernului nr. 212 din 13.03.2009 privind autorizarea activităților nucleare și radiologice.

Acest proiect, va crea cadrul necesar aplicării prevederilor articolelor nr. 19 (2), 23 (2) 38 (3,5), 47 (2) ale Directivei Consiliului Europei 96/29/EURATOM din 13 mai 1996 privind stabilirea normelor de bază de securitate pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor provenite de la radiațiile ionizante, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 159, 29.6/1996, Directivei Consiliului Europei 97/43/EURATOM din 30 iunie 1997 privind protecția populației contra pericolelor provenite de la aplicarea radiațiilor ionizante în expunerea medicală (EC, 1997).

Prin acest regulament, se va stabili procedura și condițiile de eliberare, suspendare, retragere, reperfectare a permiselor de exercitare pentru experți din domeniul respectiv, cerințele de calificare, de examinare pentru personalul operator cu surse de radiații ionizante, responsabilii pentru radioprotecție și a experților în radioprotecție, securitate nucleară și radiologică.

Adoptarea proiectului hotărîrii va avea beneficii în aspectul asigurării securității radiologice și nucleare, protecției persoanelor angajate, populației, bunurilor și mediului împotriva impactului negativ pe care îl poate prezenta activitatea nucleară sau radiologică efectuată de personal necalificat.

În afară de aceasta, adoptarea acestui proiect va favoriza dezvoltarea activității de întreprinzător prin crearea centrelor de instruire și formare profesională din domeniul respectiv, fapt care va duce la crearea noilor locuri de muncă și defalcări respective în bugetul național.

Considerăm că aprobarea și realizarea prevederilor proiectului Regulamentului privind autorizarea activităților nucleare și radiologice va ameliora situația din domeniul dat, va spori transparența și va crea premise favorabile pentru o activitate nucleară și radiologică sigură și compatibilă cu standardele UE.

Director general adjunct

Artur BUZDUGAN

Anexa
la Hotărîrea Guvernului nr.
din 2009

REGULAMENTUL

Cu privire la eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară

Capitolul I. Dispoziții și cerințe generale

Prezentul Regulament cu privire la eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară creează cadrul necesar aplicării prevederilor articolelor nr. 1, 19 (2), 22 (2), 23 (2) 38 (3,5), 47 (2) și a. ale Directivei Consiliului Europei 96/29/EURATOM din 13 mai 1996 privind stabilirea normelor de bază de securitate pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor provenite de la radiațiile ionizante, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 159, 29.6/1996, Directivei Consiliului Europei 97/43/EURATOM din 30 iunie 1997 privind protecția populației contra pericolelor provenite de la aplicarea radiațiilor ionizante în expunerea medicală (EC, 1997).

1. Regulamentul stabilește cerințele de calificare, de examinare și modul de eliberare, suspendare, retragere și reperfectare a permiselor de exercitare pentru personalul operator cu surse de radiații ionizante, responsabilii de radioprotecție cât și certificatelor de acreditare a experților în radioprotecție, securitate nucleară și radiologică.

2. Permisul de exercitare, eliberat în baza unei examinări și evaluări a cunoștințelor conform prezentului Regulament, este documentul, care permite persoanei, ce ghidează un anumit echipament, instalație sau dispozitiv cu surse de radiații ionizante, să participe la activități autorizate în domeniul activităților nucleare și radiologice și să efectueze expertize din domeniul dat.

Permisele de exercitare sunt clasificate pe 3 nivele: nivel 1, nivel 2 și nivel 3 (certificat ce confirmă acreditarea experților – în continuare certificat de acreditare) și se eliberează de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (în continuare ANRANR) gratis, conform modelelor din Anexele 1-3, pe o perioadă de 5 ani.

Permisul de exercitare, semnat de conducătorul ANRANR și ștampilat, se înmânează personal titularului contra semnătură.

3. Drepturile obținute pe baza permisului de exercitare nu sunt transmisibile.

4. Examinarea cunoștințelor personalului în scopul eliberării permiselor de exercitare se efectuează de către comisia de examinare cooptată de ANRANR.

Pentru a intra în posesia permisului de exercitare de nivel 1 sau 2, ori pentru obținerea prelungirii valabilității celui existent, candidații vor dovedi cunoștințele teoretice și practice ale elementelor din radioprotecție și legislație, aplicabile în practica pe care urmează să o demonstreze în utilizarea instalațiilor cu surse de radiații ionizante, echipamentul de radioprotecție și aparatura de control dozimetric, specifică practicii/activității pe care o desfășoară.

Examinarea se efectuează prin susținerea unor probe scrise și orale, precum, în caz de necesitate și practice.

5. În cazul neprezentării, din motive întemeiate, la examinare, solicitantul permisului de exercitare se poate prezenta la următoarea sesiune de examinare, care se petrece la un interval de cel puțin 6 luni, după confirmarea programării de către secretarul comisiei de examinare.

6. În cazul primei respingeri la examinare, solicitantul permisului de exercitare se poate prezenta cu acte prevăzute de regulamentul în vigoare la următoarea sesiune de examinare, dar nu mai înainte de 6 luni, după confirmarea programării de către secretarul comisiei de examinare.

În cazul celei de-a doua respingeri la examinare, solicitantul permisului de exercitare trebuie să urmeze un program de pregătire în radioprotecție, securitate radiologică sau nucleară corespunzător domeniului și nivelului activității nucleare sau radiologice, avizat de ANRANR.

Cursurile de pregătire în domeniul radioprotecției, securității radiologice sau nucleare organizate de organisme internaționale de specialitate, sunt acceptate de către ANRANR.

7. Tematica de examinare este aprobată de ANRANR și expusă în actele normative și pagina oficială - Web a ANRANR

8. Permisul de exercitare nivel 1 și 2 permite posesorilor să desfășoare activități, în domeniul și specialitatea pentru care au fost eliberate (conform Anexei 4) cu respectarea atribuțiilor și responsabilităților respective stabilite și aprobate de ANRANR prin reglementările sale, conform prevederilor art. 7. al legii nr. 111-XVI din 11.05.2006 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice (în continuare legea nr. 111-XVI din 11.05.2006).

9. Permisul de exercitare nivel 1 este eliberat persoanelor desemnate de titularul de licență sau adevărîței de înregistrare cu responsabilități în protecția radiologică, activități din domeniul nuclear cu risc radiologic nesemnificativ (roentgendiagnostic, utilaj și echipamente radiologice, cu surse radioactive ce se raportează la categoriile 4 și 5).

10. Permisul de exercitare nivel 2 este eliberat la cererea titularului de licență sau adevărîței de înregistrare, pentru personalul care desfășoară activități din domeniul nuclear sau radiologic cu risc radiologic semnificativ (surse radioactive ce se raportează la categoriile 1-3, acceleratori de particule, generatori roentgen în radioterapie și în radiografia industrială, surse radioactive deschise neexceptate de la regimul de autorizare), care permite posesorilor să dețină responsabilități referitoare la radioprotecție, securitatea radiologică sau nucleară în zona controlată/supravegheată sau să conducă activități cu surse de radiații ori cu instalații nucleare, în domeniu și specialitatea pentru care a fost eliberat.

11. Permisul de exercitare nivel 3/certificatul de acreditare, prin care se acreditează experți în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară, care au cunoștințele și pregătirea necesare pentru a oferi consultanță pentru evaluarea dozelor, efectuarea expertizei de conformitate la cerințele radioprotecției, securității radiologice sau nucleare, realizarea unei protecții efective a persoanelor expuse profesional cât și a populației și pentru utilizarea corectă a mijloacelor și echipamentelor de radioprotecție și echipamentului radio-dozimetric.

Certificatul de acreditare este nominal și permite exercitarea de activități de expertiză în domeniul și practici pentru care a fost eliberat (conform Anexei 5), la orice titular de licență sau adevărîței de înregistrare.

Capitolul II. Eliberarea permiselor de exercitare nivel 1 și 2

12. Permisele de exercitare nivel 1 se eliberează persoanelor participante la activități autorizate din domeniul nuclear și care îndeplinesc următoarele condiții:

- a) au sarcini de serviciu care implică desfășurarea de activități nucleare și radiologice autorizate;
- b) sunt, cel puțin, absolvenți de liceu sau colegiu și au trecut suplimentar un program de pregătire în domeniul radioprotecției, avizat de ANRANR;
- c) sunt apte din punct de vedere medical să activeze în mediu de radiații ionizante;
- d) vechime în muncă în domeniul pentru care este solicitat permisul de exercitare;
- e) susțin examenului de verificare a cunoștințelor.

13. Permisele de exercitare nivel 1 se eliberează persoanelor cu pregătire generală și de specialitate adecvată postului propus de titular privind îndeplinirea atribuțiilor responsabilului de protecția radiologică, pentru desfășurarea activităților cu risc radiologic nesemnificativ.

14. Permise de exercitare de nivel 2 se eliberează persoanelor care conduc lucrări cu surse de radiații ori cu instalații nucleare sau sunt propuse de titular de licență sau adeverință de înregistrare să fie responsabile de protecția radiologică, securitate radiologică sau nucleară pentru desfășurarea practicilor cu risc radiologic semnificativ.

Permisele de exercitare nivel 2 se eliberează persoanelor propuse de titularul de licență sau adeverință de înregistrare, care îndeplinesc condițiile:

- a) dețin diploma de licență obținută prin studii universitare de specialitate în domeniul relevant;
- b) sunt apte din punct de vedere medical să lucreze în mediu de radiații ionizante;
- c) au vechime în muncă conform p. 15;
- d) susțin examenul de verificare a cunoștințelor.

15. Condițiile de vechime de muncă pe care trebuie să le îndeplinească persoanele pentru care se solicită eliberarea permiselor de exercitare nivel 2 sunt următoarele:

- a) minim șase luni lucrate în domeniul și specialitatea respective, în caz, dacă în timpul studiilor a fost urmat și absolvit cu examen, un curs de radioprotecție;
- b) minim un an lucrat în domeniu;
- c) pentru cadre didactice care predau cursuri universitare de radioprotecție, cursuri de specializare în domeniile și specialitățile pentru care se solicită eliberarea permisului, sau conduc lucrări practice cu studenții în domeniile menționate – 1 an de lucru în domeniu;
- d) pentru cei cu diplomă de licență obținută prin studii universitare în medicină și atestat de competență în radiobiologie, radioterapie, medicină nucleară, igiena radiațiilor sau altă specialitate cu competență în radiodiagnostic sau radioterapie - lucru ca medic specialist;
- e) pentru cei cu diplomă de licență obținută prin studii universitare în fizică, biologie, chimie – 1 an vechime în munca în domeniul pentru care se solicită permisului de exercitare în caz, când candidatul a absolvit un program de pregătire în radioprotecție nivel 2, avizat de ANRANR sau 2 ani lucrați în domeniul respectiv;
- f) pentru absolvenți ai unui program de pregătire în radioprotecție pentru domeniul nuclear respectiv, avizat de ANRANR – 2 ani de vechime în domeniu;
- g) Pentru cei cu studii liceale sau post-liceale, absolvirea unui program de pregătire în radioprotecție avizat de ANRANR și 6 ani vechime în muncă în domeniu;

16. ANRANR organizează sesiuni de examinare în vederea eliberării permiselor de exercitare nivel 1 și 2.

17. Comisia de examinare este constituită din funcționarii ANRANR, dar pot fi cooptați și specialiști din alte instituții din țară și se compune din cel puțin doi membri și un secretar, desemnați prin ordinul ANRANR, cu cel puțin o săptămână înaintea sesiunii de examinare.

Membrii comisiei de examinare au următoarele obligații:

- a) să asigure corectitudinea, transparența, imparțialitatea desfășurării examinării;
- b) să elaboreze, fiecare în domeniul său de specialitate, chestionarele necesare examinării.

Președintele comisiei de examinare răspunde de repartizarea funcțiilor membrilor comisiei, de desfășurarea corectă a sesiunii și este obligat să semnaleze conducerii ANRANR orice neconcordanță constatată, să ia măsuri de corectare a acesteia și să verifice îndeplinirea de către candidați a condițiilor legale de prezentare la examen.

18. Secretariatul comisiei de examinare – salariat al Secției Evaluare și Autorizare a ANRANR are următoarele atribuții principale:

- a) asigurarea și păstrarea formularelor și chestionarelor necesare;
- b) verificarea și ținerea evidenței solicitărilor;
- c) planificarea solicitanților pe sesiuni;
- d) ținerea evidenței, în forma scrisă și electronică, a permiselor de exercitare eliberate;
- e) completarea formularelor corespunzătoare din Anexa 7, care se eliberează solicitanților.

19. În fiecare sesiune se examinează maximum 20 candidați.

Solicitarea înscrierii candidaților la examen pentru obținerea permisului de exercitare se face printr-o scrisoare semnată de titularul licenței sau adeverinței de înregistrare sau în curs de autorizare, care specifică pentru fiecare candidat numele și prenumele, data și locul nașterii, pregătirea generală, pregătirea de specialitate, domeniul, specialitatea și nivelul pentru care se solicită permisul de exercitare.

Prezentarea candidaților la examen se face la data planificată și comunicată în scris de ANRANR sau prezentată pe pagina sa oficială Web.

Candidații trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor legale necesare eliberării permiselor, prezentând dosarul cu copii după cum urmează:

diplomele de studii, certificatele de absolvire a programelor de pregătire în radioprotecție (dacă le deține), certificatul de sănătate, conform reglementărilor autorității centrale publice în sănătate și actul de identitate.

Candidații care nu îndeplinesc condițiile menționate nu vor fi admiși la examen.

20. Sesiunea de examinare constă în susținerea de către candidat a unui test (conform chestionarului din Anexa 6) format din 40 întrebări, fiecare având un număr de câteva răspunsuri posibile. Candidatul trebuie să identifice prin bifare răspunsul (-rile) corect(-e).

Conținutul testului se stabilește de către comisia de examinare înainte de începerea sesiunii. Testul va fi susținut pe formularul respectiv, completat de fiecare candidat în mod individual.

Un candidat este considerat admis la faza ulterioară a examinării, dacă a răspuns corect la cel puțin 80 % din întrebări.

Durata testului este de două ore academice.

Comisia de examinare poate face recomandări privind pregătirea suplimentară a candidaților, inclusiv de a urma un program de pregătire în radioprotecție, avizat de ANRANR.

21. După finalizarea examinării secretarul comisiei de examinare completează în 2 ex. procesul verbal pentru candidații solicitanți ai permisul de exercitare, conform Anexei 7, îl prezintă președintelui comisiei de examinare pentru semnare și conducerii ANRANR.

22. Rezultatele comisiei sunt definitive și ANRANR îl afișează pe situl și organizează eliberarea în termen a permiselor de exercitare.

Capitolul III. Eliberarea certificatului de acreditare

23. Certificatul de acreditare se eliberează experților acreditați în protecția radiologică, securitatea nucleară și radiologică, pentru unul sau mai multe domenii, conform clasificării din Anexa 5.

Eliberarea certificatului de acreditare se poate face cu limitarea desfășurării practicilor precizate.

24. Certificatul de acreditare poate fi reînnoit sau extins cu alt domeniu și/sau practici în urma examinării efectuate conform prezentului Regulament.

25. Certificatul de acreditare se eliberează solicitanților care îndeplinesc condițiile:

- a) sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau cetățeni ai altor state cu drept de muncă în republică;
- b) nu au antecedente penale;
- c) sunt în posesia diplomelor și, după caz, a atestatului de efectuare a practicii, prevăzută la pct. 26;
- d) sunt declarați admiși, în urma examenului susținut în fața comisiei de examinare;
- e) nu desfășoară activități care implică atribuții legate de autorizarea și/sau controlul desfășurării activităților din domeniul radiologic sau nuclear;
- f) permisul de exercitare nu le-a fost retras în ultimii 5 ani.

26. Pentru a avea acces la examinare în vederea obținerii certificatului de acreditare sunt necesare:

- a) diploma de licență obținută prin studii universitare în fizică, în chimie, biologie, medicină sau în inginerie;
- b) diploma (certificat) de absolvire a unui program de pregătire avizat de ANRANR, pentru experți în domeniul respectiv;
- c) certificat de efectuare a unei perioade de practică, componentă a programului de pregătire în radioprotecție, de cel puțin 15 de zile lucrătoare, care trebuie desfășurată pentru fiecare din practicile din domeniul ce implică utilizarea surselor, conform domeniului respectiv. Practica se va efectua sub conducerea unui expert acreditat, în cadrul unor organizații aflate sub jurisdicția unor persoane autorizate, organizații ce utilizează surse de radiații ionizante conform domeniului pentru care este solicitat certificatul de acreditare. Începerea perioadei de practică se va comunica de organizatorul programului de pregătire, în scris, la ANRANR, care ia măsuri de efectuare a controalelor necesare. Certificatul de efectuare a practicii va fi eliberat de către conducătorul organizației care desfășoară activitățile radiologice și nucleare autorizate în cadrul căreia s-a efectuat practica;
- d) după caz, permis de exercitare de nivel 2.

27. Examenul este desfășurat pentru verificarea îndeplinirii de către solicitant a cerințelor privind pregătirea în domeniu și se referă la aspectele teoretice și practice ale tematicii corespunzătoare domeniului solicitat.

28. Examinarea se organizează de comisia de examinare cu frecvență semestrială, cu admiterea persoanelor, care au depus dosarul de înscriere cu cel puțin 20 zile lucrătoare înainte de data anunțată pentru sesiune.

29. Cererea de înscriere la examen trebuie să fie însoțită de un dosar de înscriere care să cuprindă dovada:

- a) îndeplinirii cerințelor specificate la pct. 26;
- b) deținerii diplomelor indicate și, după caz, ale documentelor prin care se dovedește îndeplinirea cerințelor prevăzute la pct. 26.

30. Dosarul de înscriere prevăzut la pct. 29 va fi evaluat de comisia de examinare care în termen de 10 zile lucrătoare de la data înscrierii va comunica solicitantului subiectele de examen pe care trebuie să le soluționeze;

Examenele se desfășoară prin susținerea, în fața comisiei, a modului de rezolvare a subiectelor referitoare la aplicarea principiilor și tehnicilor de radioprotecție, securitate radiologică sau nucleară și dozimetrie ce i-au fost înmânate de către comisia de examinare.

Subiectele vor fi elaborate pentru fiecare domeniu și practică pentru care a fost solicitată eliberarea permisului de exercitare.

Absența de la examen, fără un motiv întemeiat, este considerată ca renunțare de la obținerea certificatului de acreditare.

31. Se consideră că solicitantul certificatului de acreditare a susținut examenul, dacă a rezolvat corect cel puțin 80 % din subiecte ce i-au fost înmânate de către comisia de examinare. Rezultatele comisiei sunt definitive. ANRANR afișează pe situl său oficial și organizează eliberarea în termen solicitanților a certificatelor de acreditare.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data susținerii examenului pentru eliberarea certificatului de acreditare ANRANR emite permisul de exercitare sau notifica în scris solicitantul respingerea motivată a eliberării certificatului de acreditare.

Capitolul IV. Suspendarea sau retragerea permisului de exercitare.

32. În conformitate cu prevederile art. 27 al legii nr. 111-XVI din 11.05.2006, permisul de exercitare se suspendă sau se retrage de către ANRANR, în toate cazurile în care se constată că titularul permisului nu a respectat cerințele menționate în reglementările emise conform prevederilor legii.

Conducătorul ANRANR poate dispune suspendarea pe o durată de cel mult 6 luni a permisului de exercitare, în cazul neîndeplinirii confirmate în raporturile perfectate de reprezentanții ANRANR a îndatoririlor respective.

În cazurile mai grave, conducătorul ANRANR poate dispune retragerea permisului de exercitare emis, fără a exclude sancțiunile prevăzute de legea nr.111-XVI din 11.05.2006.

Permisul de exercitare se retrage și în cazul exercitării de activități în perioadele de suspendare precizate în acest articol.

33. Sancțiunile prevăzute pot fi contestate la ANRANR în baza cererii persoanei în cauză în termen de 5 zile calendaristice de la data suspendării sau retragerii permisului de exercitare.

Conducerea ANRANR va analiza în termen de 3 de zile de lucru contestația și va adopta decizia de ridicare a suspendării ori a retragerii permisului, sau de menținere a acesteia, după caz.

Decizia menționată la alin. 2, este comunicată în scris persoanei în cauză și poate fi contestată la instanța de contencios administrativ conform legislației în vigoare.

Procedura de suspendare a permisului de exercitare se inițiază de ANRANR, din oficiu, în cauzele aflării solicitantului pe rolul instanței de judecată pentru fapte săvârșite în cadrul exercitării atribuțiilor. După expirarea termenului de 6 luni de suspendare se va iniția procedura de retragere a permisului de exercitare.

34. Permisul de exercitare se poate retrage și la cererea titularului, sau în cazul emiterii unui alt permis de exercitare valabil pentru exercitarea activităților în cadrul unei alte persoane legal constituite autorizate conform prevederilor legii nr.111-XVI din 11.05.2006, pentru alt domeniu, nivel sau/și specialitate.

35. Suspendarea permisului de exercitare presupune:

a) suspendarea responsabilităților pentru care a fost obținut permisul de exercitare, de către persoana în cauză, pe durata de suspendare;

b) luarea măsurilor necesare eliminării cauzelor care au condus la suspendare și raportarea în scris către ANRANR a modului de îndeplinire a acestor măsuri.

Capitolul V. Eliberarea duplicatului, reperfectarea permisului de exercitare

36. În cazul pierderii, furtului sau deteriorării permisului de exercitare, titularul acestuia trebuie să solicite un duplicat, care se eliberează în următoarele condiții:

a) depunerea unei solicitări în care trebuie să se precizeze data și împrejurările în care s-a produs evenimentul;

b) dovada publicării unui anunț în edițiile periodice de presă oficială prin care se declară nulitatea permisului pierdut.

37. Reproductarea permisului trebuie să se facă în următoarele situații:

a) extinderea domeniului sau a specialității pentru care s-a eliberat permisul de exercitare;

b) introducerea unui alt titular de licență sau adeverință de înregistrare care utilizează posesorul permisului de exercitare în desfășurarea practicii.

38. Solicitarea reproductărilor se face prin trimiterea, de către titularul de licență sau adeverință de înregistrare, la ANRANR a unei cereri de reproductare însoțită de prezentarea permisului de exercitare în original;

39. În cazul solicitării extinderii domeniului, persoana trebuie să dovedească îndeplinirea condițiilor și să susțină examenul de verificare a cunoștințelor corespunzătoare domeniului și specialității pentru care este solicitată extinderea.

40. Reproductarea permisului nu schimbă termenul indicat anterior.

la Hotărîrea Guvernului nr. din 2009
 privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor
 de exercitare pentru activități nucleare și radiologice și desemnarea
 experților acreditați în securitatea radiologică



PERMIS DE EXERCITARE

Nivelul I

<i>Titular</i>	
<i>al instituției</i>	
<i>Cod numeric personal</i>	<i>Funcția</i>
<i>Domeniu/Cod</i>	
<i>Specialitatea</i>	
<i>Eliberat la</i>	<i>Valabil până la</i>

Permisul dă dreptul la exercitarea de activități nucleare, radiologice autorizate
 în domeniul și specialitate menționate.

 Conducător,
 Agenția Națională de Reglementare
 a Activităților Nucleare și Radiologice

Nr. I-0000

la Hotărîrea Guvernului nr. din 2009
 privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor
 de exercitare pentru activități nucleare și radiologice și desemnarea
 experților acreditați în securitatea radiologică



PERMIS DE EXERCITARE

Nivelul II

Titular

al instituției

Cod numeric personal

Funcția

Domeniu/Cod

Specialitatea

Eliberat la

Valabil până la

Permisul dă dreptul la exercitarea de activități nucleare, radiologice autorizate
 în domeniul și specialitate menționate.

Conducător,
 Agenția Națională de Reglementare
 a Activităților Nucleare și Radiologice

Nr. II-0000

la Hotărîrea Guvernului nr. din 2009
privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor
de exercitare pentru activități nucleare și radiologice și desemnarea
experților acreditați în securitatea radiologică



CERTIFICAT DE ACREDITARE

Titular

Cod numeric personal

Domeniu/Cod

Specialitatea

Eliberat la

Valabil pînă la

Permisul dă dreptul la exercitarea de activități nucleare, radiologice autorizate
în domeniul și specialitate menționate.

Conducător,
Agenția Națională de Reglementare
a Activităților Nucleare și Radiologice

Nr. III-0000

la Hotărârea Guvernului nr. din 2009
 privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor de
 exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate radiologică și
 nucleară

Domeniile și specialitățile activităților radiologice pentru permisele de exercitare nivel 1, 2

Nr. Crt.	DOMENIUL	SIMBOL	SPECIALITATEA
1.	Generatori de radiații (instalații cu generatori de radiații)	G	Montare, reparare, întreținere, verificare
			Control nedistructiv
			Analize fizice
			Alte aplicații
2.	Surse închise de radiații (instalații cu surse închise de radiații)	S	Montare, reparare, întreținere, verificare
			Control nedistructiv
			Iradieri materiale
			Alte aplicații
3.	Surse deschise de radiații (instalații cu surse deschise de radiații)	U	Montare, reparare, întreținere, verificare
			Radiochimie
			Marcări izotopice
			Deșeuri radioactive
4.	Radiodiagnostic	RDG	Alte aplicații
			Roentgendiagnostic
			Ftiziologie
			Roentgendiagnostic dentar
5.	Radioterapie	RDT	Medicina nucleară
			Radiologie intervențională
			Roentgenterapie
			Terapie cu surse deschise
6.	Complex	CO	Teleterapie, terapie cu acceleratori de particule
			Curieterapie (brachiterapie)
7.	Acceleratori de particule	AP	Igiena Radiațiilor
8.	Transport materiale radioactive	TM	Acceleratori de particule
			Materiale radioactive nefisionabile
9.	Activități cu risc radiologic nesemnificativ	ARN	Materiale radioactive fisionabile
			Tehnici nucleare
			Protecția mediului
			Alte activități (de ex. import/export, furnizate, etc.)

la Hotărârea Guvernului nr. din 2009
privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor de
exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate radiologică și
nucleară

Domeniile și specialitățile activităților radiologice pentru certificat de acreditare

Nr. Crt.	DOMENIUL	SIMBOL	SPECIALITATEA
1.	Generatori de radiații (instalații radiologice care accelerează particule încărcate, cu tensiunea maximă aplicată pe tubul radiogen ≤ 420 keV)	G	Manipulare
			Control nedistructiv
			Radiodiagnostic
			Radioterapie
			Alte aplicații
2.	Surse închise de radiații (inclusiv instalații radiologice echipate cu surse radioactive închise, inclusiv surse de neutroni)	S	Manipulare
			Control nedistructiv
			Iradieri materiale
			Radioterapie
			Cercetări
			Controlul proceselor
			Alte aplicații
3.	Surse deschise de radiații (inclusiv instalații cu surse deschise de radiații)	U	Montare, reparare, întreținere, verificare
			Radiochimie
			Marcări cu radioizotopi
			Managementul deșeurilor radioactive
			Radiodiagnostic
			Radioterapie
4.	Acceleratori de particule (instalații radiologice care accelerează electroni sau alte particule încărcate, cu energia maximă a particulelor accelerate >420 keV)	AP	Manipulare
			Control nedistructiv
			Cercetare
			Radioterapie
			Alte aplicații
5.	Obiective nucleare	ON	Reactori nucleari de cercetare sau testare
			Ansambluri critice
			Ansambluri subcritice
			Stocare combustibil iradiat
			Retratere
			Managementul deșeurilor radioactive
6.	Transport materiale radioactive	TM	Materiale radioactive nefisionabile
			Materiale radioactive fisionabile

la Hotărârea Guvernului nr. din 2009
privind aprobarea regulamentului cu privire la eliberarea permiselor
de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitate
radiologică și nucleară

TEST PENTRU EVALUAREA CUNOȘTINȚELOR

CHESTIONAR Nr. _____

COD NUMERIC PERSONAL

Numele.....Prenumele.....Funcția.....

Locul de muncă.....

Domiciliat în.....str.....nr.....cod poștal.....

B.I. seria.....nr.....eliberat de.....la data.....

Data completării.....Semnătura.....

1	a b c d		11	a b c d		21	a b c d		31	a b c d	
2	a b c d		12	a b c d		22	a b c d		32	a b c d	
3	a b c d		13	a b c d		23	a b c d		33	a b c d	
4	a b c d		14	a b c d		24	a b c d		34	a b c d	
5	a b c d		15	a b c d		25	a b c d		35	a b c d	
6	a b c d		16	a b c d		26	a b c d		36	a b c d	
7	a b c d		17	a b c d		27	a b c d		37	a b c d	
8	a b c d		18	a b c d		28	a b c d		38	a b c d	
9	a b c d		19	a b c d		29	a b c d		39	a b c d	
10	a b c d		20	a b c d		30	a b c d		40	a b c d	

Comisia e examinare:

Nume, Prenume/funcția/semnătura

Total punctaj.....Admis/Respins

Data emiterii.....

Valabil până la data de.....

IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

a proiectului Hotărîrii Guvernului referitor la aprobarea Regulamentului privind eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitatea radiologică și nucleară

Introducere

Analiza impactului de reglementare pentru proiectul Hotărîrii Guvernului referitor la aprobarea Regulamentului privind eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitatea radiologică și nucleară a fost elaborată în vederea executării art.13 „Analiza impactului de reglementare” din Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, a art. 37 (f¹) a Legii nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și a punctului 9 din Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006.

Analiza reprezintă argumentarea necesității adoptării proiectului respectiv de Hotărîre a Guvernului, în baza evaluării impactului potențial asupra activității de întreprinzător și intereselor societății, precum și corespunderii actelor normative scopurilor politicii de reglementare și principiilor Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006.

Definitivarea problemei

Componenta juridică. În cadrul evaluării legislației relevante din domeniu, a fost identificată lipsa unui act normativ care ar stabili condiții și cerințe concrete pentru reglementarea procedurii de eliberare a permiselor de exercitare și acreditare a experților în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară - elemente indispensabile în desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice.

Proiectul Hotărîrii Guvernului nominalizat va fi elaborat întru executarea prevederilor art. nr. nr. 12 i; 24 c; 26, 27. ale Legii nr.111-XVI din 11.05.2006 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 98-101, art. 451) și va asigura realizarea Hotărîrii Guvernului nr. 212 din 13.03.2009 privind Autorizarea activităților nucleare și radiologice.

Acest proiect, va crea cadrul necesar aplicării prevederilor articolelor nr. 19 (2), 23 (2) 38 (3,5), 47 (2) ale Directivei Consiliului Europei 96/29/EURATOM din 13 mai 1996 privind stabilirea normelor de bază de securitate pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor provenite de la radiațiile ionizante,

publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 159, 29.6/1996, Directivei Consiliului Europei 97/43/EURATOM din 30 iunie 1997 privind protecția populației contra pericolelor provenite de la aplicarea radiațiilor ionizante în expunerea medicală (EC, 1997).

În afară de aceasta, Republica Moldova a aderat la Statutul AIEA prin Hotărârea Parlamentului nr. 1267-XIII din 14 august 1997 și la un șir de convenții și acorduri internaționale în domeniul nuclear, care prevăd obligația de a introduce și menține un cadru legislativ și instituțional eficient de asigurare a securității nucleare și radiologice și diminuare a pericolului de supraexpunere a populației și personalului, ce utilizează surse de radiații ionizante prin implementarea unui program de radioprotecție.

În scopul realizării prevederilor menționate s-a instituit organul unic de reglementare - Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (ANRANR) (prin Hotărârea Guvernului nr. 328 din 23.03.07), împuternicită cu funcții de reglementare, printre care elaborarea proiectelor de acte normative, eliberarea permiselor de exercitare și certificatelor de acreditare pentru experți în radioprotecție, securitate nucleară și radiologică.

Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia.

În prezent, Republica Moldova utilizează în activitatea economică diferite tipuri de surse de radiații ionizante. Ponderea maximă de utilizare a surselor de radiații ionizante (SRI) revine instituțiilor medicale de stat și private, întreprinderilor industriale, din știință, educație și Întreprinderii de Stat cu Destinație Specială „Obiectele speciale 5101 și 5102” din subordinea Departamentului Protecția Civilă și Situații Excepționale.

S-a estimat, că în republică sunt circa 300 de obiective radiologice și nucleare ce utilizează SRI. Practic, pentru orice obiectiv radiologic sau nuclear, ca cerință pentru autorizarea activităților, este numirea responsabilului de radioprotecție, cât și beneficierea de serviciile unui expert acreditat în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară.

Conform analizei informației prezentate de solicitanții autorizației sau a licenței referitor la calificarea personalului antrenat în acest gen de activitate (până la moment 91 de persoane), practic nici-un solicitant nu are responsabili de radioprotecție ce au absolvit un curs de formare profesională în domeniu respectiv, majoritatea din ei, având formare profesională doar în domeniul practicat – defectoscopist, roentgenolog, stomatolog, medic oncolog, tehnolog, mecanic, etc. Astfel, în republică, până la moment, nu se efectuează pregătirea și atestarea

personalului cu responsabilități în radioprotecție, și în aceste circumstanțe, în funcția de responsabil de radioprotecție din cadrul obiectivului radiologic sau nuclear, sunt numite persoane fără pregătire adecvată în domeniu.

În cazul, în care proiectul Regulamentului nu va fi promovat și aprobat, consecințele social-economice ale impactului pot fi grave. Avariile, prin supraexpunerea personalului, pacienților și chiar accidentele radiologice ce pot surveni drept rezultat al unui management inadecvat al securității radiologice sau nucleare, soldate cu supraexpuneri cronice sau acute ale populației sau personalului, care pot cauza prejudicii atât locale (unei incinte, unei sau mai multor persoane), cât și în limitele unei localități întregi, prin creșterea morbidității prin cancer, efecte social-economice grave.

Scopul. Scopul proiectului reglementării propuse este stabilirea cerințelor generale ce reies din prevederile legislației naționale și directivele 96/29/EURATOM și (97/43/Euratom) prin care se asigură eliberarea permiselor de exercitare în baza testării cunoștințelor pentru personalul implicat într-o procedură sau activitate nucleară sau radiologică în domeniul formării teoretice și practice adecvate în sensul practicilor radiologice, precum și competență în radioprotecție, securitate radiologică și nucleară.

Prin acest regulament, se va stabili procedura și condițiile de eliberare, suspendare, retragere, reperfectare a permiselor de exercitare pentru experți din domeniul respectiv, cerințele de calificare, de examinare pentru personalul operator cu surse de radiații ionizante, responsabilii pentru radioprotecție și a experților în radioprotecție, securitate nucleară și radiologică.

Acest proiect va conține unele cerințe specifice în materie de educație și formare profesională pentru diferite grupuri de profesioniști implicați în activitatea nucleară și radiologică, inclusiv în expuneri medicale, cu scopul de a oferi o transparență și orientare pentru respectarea cerințelor legislative și punerea în aplicare a directivelor UE.

Se preconizează, că proiectul Regulamentului va conține cinci capitole, cu următoarele subiecte principale:

dispoziții generale;

cerințe generale pentru eliberarea permiselor de exercitare;

eliberarea permiselor de exercitare nivel 1 și 2 și clasificarea lor;

eliberarea permiselor de exercitare nivel 3 (certificat de acreditare);

suspendarea și retragerea permisului de exercitare.

În afară de aceasta, acest proiect va conține prevederi referitoare la organizarea sesiunilor de examinare și va conține anexe cu includerea unor subiecte ce țin de organizarea examenelor pentru obținerea permiselor de exercitare.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Impacturi negative sau costurile în urma intervenției statului. Prin aprobarea proiectului nu au fost depistate impacturi negative. Nu au fost identificate unele efecte economice nedorite, din considerentele, că prevederile acestui regulament stabilesc condiții ce au tangențe cu securitate radiologică și nucleară, stipulate într-un șir de acte legislative și normative și care nu pot fi neglijate din punct de vedere a securității statului, iar examinarea și eliberarea permiselor de exercitare **va fi gratis**.

În cazul aprobării proiectului nominalizat implementarea lui va fi efectuată în limitele mijloacelor fondurilor planificate pentru reinstruirea și formarea profesională a fiecărei instituții în parte - condiții stipulate în legislația din vigoare.

Impacturile pozitive.

Adoptarea proiectului hotărârii va avea beneficii în aspectul asigurării securității nucleare și radiologice, protecției persoanelor angajate, populației, bunurilor și mediului împotriva impactului negativ pe care îl poate prezenta activitatea nucleară sau radiologică efectuată de personal necalificat.

În afară de aceasta, adoptarea acestui proiect va favoriza dezvoltarea activității de întreprinzător prin crearea centrelor de instruire și formare profesională din domeniul respectiv, fapt care va duce la crearea noilor locuri de muncă și defalcări respective în bugetul național.

Necesitățile naționale în formarea profesională reies din faptul că numărul de obiective radiologice sau nucleare crește cu fiecare zi, și la moment, ele constituie circa 300 de obiective. Numărul de responsabili de radioprotecție necesari întrece numărul de obiective, din considerentele că în centre mari, cum ar fi clinici, spitale, centre științifice, numărul de responsabili poate fi mai mult de unu – de obicei 3-4. În ansamblu, numărul total de specialiști din acest domeniu poate fi de circa 500. Din aceste considerente, se preconizează, că anual necesită a fi formați profesional circa 100 de responsabili cu o periodicitate de perfecționare o dată la cinci ani.

Nesiguranțele majore referitor la potențialele impacturi ale intervenției statului nu au fost depistate. În cadrul evaluării impactului nu au fost identificate careva riscuri semnificative din considerentele că în Republica Moldova

aceste activități se desfășoară preponderent de instituții de stat – spitale, clinici, universități, centre științifice, industrie, etc.

Evaluarea abordărilor alternative

Opțiunile propuse sunt următoarele:

- opțiunea I – nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt;
- opțiunea II – reglementarea individuală (co-reglementare) - adoptarea din partea persoanelor juridice autorizate a unor instrucțiuni armonizate cu prevederile documentelor naționale și internaționale menționate mai sus.

Alternative	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
1. A nu face nimic	Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea și implementarea regulamentului	Această opțiune nu poate fi acceptată. Republica Moldova utilizează surse de radiații ionizante. Utilizarea necalificată a acestor surse poate duce inevitabil la supraexpunerea personalului și populației, cât și la declanșarea avariilor radiologice soldate cu poluarea cu radionuclizi a mediului înconjurător. În afară de aceasta, odată ce Republica Moldova a aderat la statutul AIEA și la 8 convenții și acorduri din domeniu, ea este obligată să adopte reglementările respective relevante activităților nucleare și radiologice. În cazul în care Guvernul nu va aproba proiectul proiectului Regulamentului „eliberarea permiselor de exercitare pentru activități nucleare și radiologice și desemnarea experților acreditați în securitatea radiologică”, nu vor fi implementate prevederile legii nr.111-XVI din 11.05.2006 și ale convențiilor internaționale relevante, a

		standardelor internaționale și ale recomandărilor AIEA, fapt care poate avea urmări grave.
2. Reglementarea individuală (co-reglementare) - adoptarea din partea persoanelor juridice autorizate a unor instrucțiuni armonizate cu prevederile documentelor internaționale	Informarea agenților economici cu prevederile documentelor internaționale în domeniu, prin aceasta eliminarea barierelor de ordin informațional ce pot fi considerate obstacole în procesul managementului în siguranță a DRA	Ne practicarea de către agenții economici autohtoni a modului de elaborare a unor astfel de instrucțiuni la nivel particular.

Strategia de consultanță

Grupuri de interes

În cazul în care proiectul Hotărîrii Guvernului va fi aprobat, principalii subiecți, asupra cărora se va răsfrînge proiectul dat, vor fi persoane juridice și fizice autorizate ce desfășoară activități nucleare sau radiologice cu utilizarea surselor de radiații ionizante.

Acest proiect de reglementare este destinat tuturor persoanelor fizice și juridice autorizate sau ce se află în proces de autorizare a activităților nucleare sau radiologice.

Procesul consultativ

Se va efectua consultarea oficială a proiectului respectiv în conformitate cu legislația în vigoare, sub formă de avizări ale acestuia, și adoptare în cadrul ședințelor publice, cu organele de stat abilitate și cu reprezentanții sectorului privat, prin introducerea în conținutul lui a propunerilor expuse.

La fel, se va utiliza consultarea pasivă prin expunerea/publicarea proiectului pe pagina web a Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale -<http://www.medi.gov.md>.

Aspecte concludive și recomandări (sumar)

Autorii AIR propun elaborarea proiectului Hotărîrii Guvernului referitor la aprobarea Regulamentului privind eliberarea permiselor de exercitare și acreditarea experților în radioprotecție, securitatea nucleară și radiologică.

Proiectul nominalizat, nu numai că va permite armonizarea legislației naționale cu standardele internaționale din domeniu, dar și stabilirea unui cadru normativ care ar contribui la o asigurare mai eficientă a supravegherii și controlului de stat asupra activităților din domeniu dat, condițiilor de management în siguranță a activităților nucleare și radiologice legate de utilizarea tehnologiei nucleare precum și va contribui la fortificarea securității statului în ansamblu.

Director general adjunct

Artur BUZDUGAN

Ex. Ionel Bălan
31 11 39

Membrii:
Secretar: